

SUULINE KÜSIMUS ARUTELUGA O-0104/05

vastavalt kodukorra artiklile 108

esitaja: Raúl Romeva i Rueda, Angelika Beer, Joost Lagendijk, Caroline Lucas ja Marie Isler Béguin
Verts/ALE fraktsiooni nimel
nõukogule

Teema: Ühendkuningriigi ja Prantsusmaa tuumarelvade uuendamine

Mais sai teatavaks, et peaminister Tony Blair on otsustanud jätkata kavatsuste elluviimist, mille kohaselt asendatakse Ühendkuningriigi raketidega varustatud Trident-tüüpi tuumaallveelaevad uue tuumarelvade põlvkonnaga. See otsus võeti vastu vaatamata tõsiasjale, et Tridentide eluiga võiks pikendada 20 aasta võrra. Ühendkuningriigi tuumapomme tootvale Aldermastoni tehasele eraldati järgmiseks kolmeks aastaks 2 miljardi Inglise naela suurune eelarve. (Märkus: Aldermaston Atomic Weapons Establishmenti jooksvate kulude tase on praeguse hinnataseme juures alates 2000. aastast olnud keskmiselt 300 miljonit Inglise naela aastas.) Nädalal, mis algas 31. oktoobriga, algatas kaitseminister Reid mitmeid kohtumisi parlamendi leiboristide fraktsiooni liikmetega, et arutada kõnealust kavatsust enne otsuse tegemist.

Ühendkuningriigi valitsuse tegevus järgneb Prantsuse valitsuse varasemale otsusele asendada aastaks 2010 praegused M-45 tüüpi tuumaraketid uue mudeliga M-51 eesmärgiga täiustada Prantsuse "Force de frappe'i".

Kuigi niisuguste otsuste tegemine kuulub liikmesriikide valituste ainupädevusse, võib neil olla märkimisväärne mõju Euroopa Liidule tervikuna.

Niisugune tuumarelvastuse täiustamine seaks kindlasti halba valgusesse E3/ELi jõupingutused Iraani või teiste riikide veenmisel loobuma tuumarelvade soetamisest, samuti ELi seisukoha toetada tuumarelvavabade piirkondade väljakujundamist maailma erinevates piirkondades. See vähendaks ka suurema osa ELi liikmesriikide seisukoha väärtust, kes soovivad, et võidurelvastumine tuumarelvade osas lõppeks, ning õdnestab ELi pikaajalist toetust õigusriigi põhimõtetele rahvusvahelisel tasandil, sh Rahvusvahelise Kohtu 8. juuli 1996. a otsusele tuumarelvade ebaseaduslikkuse kohta.

Kuidas ELi eesistujariik reageerib vaadetele, mis viivad nähtavasti tuumarelvade leviku tõkestamise lepingu artikli VI rikkumiseni Ühendkuningriigi ja Prantsuse valitsuse poolt, kuigi see kohustab kõiki lepingu pooli jätkama heas usus läbirääkimisi tõhusate meetmete üle seoses võimalikult peatse võidurelvastamise lõpetamisega tuumarelvade osas, tuumadesarmeerimise ning lepingu üle, mis käsitleb üldist ja täielikku desarmeerimist range ja tulemusliku rahvusvahelise kontrolli all?

Kuidas õigustab eesistujariik oma kavatsusi ülemaailmse tuumarelvade kontrollisüsteemi kokkuvarisemise ning tuumavõidurelvastumise tõsise ohu olukorras, võttes arvesse käesoleval aastal toimunud tuumarelvade leviku tõkestamise lepingu läbivaatamist käsitleva konverentsi ja ÜRO reformimist käsitleva tippkohtumise läbikukkumist?

Esitatud: 09.11.2005

Edastatud: 10.11.2005

Vastuse tähtaeg: 01.12.2005